

College van Burgemeester en wethouders gemeente Tynaarlo

Vergadering d.d.	20 november 2018	Zaaknummer:	534361
Agendapunt:			
Portefeuillehouder	: J. Gopal	☒ Openbaar	☐ Besloten
	: R.A. Kraaijenbrink		
Team	: Maatschappij & Ontwikkeling		
Adviseur	:	Toestelnummer	266883

Collegevoorstel besproken in PHO van:	J. Gopal R.A.Kraaijenbrink	D.d.	8 oktober 2018
---------------------------------------	-------------------------------	------	----------------

Paraaf	Burgesmeester	Wethouder Kraaijenbrink	Wethouder Gopal	Wethouder Vemer	Wethouder Lammers	Wethouder de Graaf	Secretaris	Manager akkoord (kwaliteitscheck)
Conform								J.T. Homans
Bespreken								Paraaf:

Onderwerp

Intentieverklaring samenwerking Drentse Regionale Energie Strategie

Samenvatting

We staan voor een intensief traject in de regio Drenthe. In gezamenlijkheid met alle gemeenten, de provincie en de vier waterschappen gaan we aan de slag met de uitvoering van het Klimaatakkoord van Parijs. We willen komen tot een CO₂-reductie van 49% in 2030.

Voor het behalen van de nationale doelen en afspraken is regionaal maatwerk nodig. Dit geldt in het bijzonder voor de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek en de infrastructuur voor warmte en elektriciteit. Ruimte is immers een schaars goed. Dit vraagt om een nieuwe vorm van samenwerken tussen overheden én tussen overheden en maatschappelijke partners. De energietransitie kan alleen slagen via zowel lokale, regionale als nationale samenwerking van vele verschillende partijen. Deze partijen vullen elkaar aan op expertise, uitvoeringscapaciteit, kennis en (wettelijke) bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Een eerste stap in dit proces is het ondertekenen van een intentieverklaring Drentse Regionale Energiestrategie (RES). De intentieverklaring is als bijlage bijgevoegd. Daarnaast zullen wij de raad informeren met een brief.

Voorstel

1. In te stemmen met de intentieverklaring Drentse RES
2. De portefeuillehouder ruimtelijke ordening te machtigen deze verklaring te ondertekenen.
3. De gemeenteraad schriftelijk te informeren.

Besluit:

--

TOELICHTING B&W-ADVIES

1. Onderwerp

Intentieverklaring samenwerking Drentse Regionale Energie Strategie

2. Voorstel

1. In te stemmen met de intentieverklaring Drentse RES
2. De portefeuillehouder ruimtelijke ordening te machtigen deze verklaring te ondertekenen.
3. Provinciale staten/De gemeenteraad/Het algemeen bestuur schriftelijk te informeren.

3. Inleiding en perspectief

Om de doelen uit het Klimaatverdrag van Parijs te halen streven Rijk en decentrale overheden gezamenlijk de doelstelling na om te komen tot 49% CO₂-reductie in 2030. Op dit moment bereiden het Rijk, de decentrale overheden, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samen een Klimaatakkoord voor om invulling te geven aan deze doelstelling. Voor het behalen van de nationale doelen en afspraken is regionaal maatwerk nodig. Dit geldt in het bijzonder voor de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek en de infrastructuur voor warmte en elektriciteit. Ruimte is immers een schaars goed. Dit vraagt om een nieuwe vorm van samenwerken tussen overheden én tussen overheden en maatschappelijke partners.

De energietransitie kan alleen slagen via zowel lokale, regionale als nationale samenwerking van vele verschillende partijen. Deze partijen vullen elkaar aan op expertise, uitvoeringscapaciteit, kennis en (wettelijke) bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

In het Interbestuurlijke Programma (februari 2018) hebben de overheden afgesproken een meerjarige programmatische nationale aanpak met landsdekkende regionale energiestrategieën (RES) uit te werken. Hierbij nemen de koepels VNG, IPO en UvW het voortouw en werkt het Rijk in partnerschap mee. In het IBP is ook afgesproken dat de besluitvorming over deze strategieën plaatsvindt via het omgevingsbeleid van gemeenten, provincies en Rijk en het beleid van de Waterschappen (o.a. waterbeleidsplannen).

Doel en reikwijdte RES

De RES is een manier van samenwerken tussen alle regionale partijen om te komen tot gezamenlijk gedragen keuzen voor gebieden, voor projecten en voor de implementatie en uitvoering van die projecten. Het gaat om gezamenlijk gedragen keuzen van de provincie, waterschappen, gemeenten, netbeheerders, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en inwoners(initiatieven).

Functie en proces RES

De RES is de strategie waarmee regio's laten zien hoe zij bijdragen aan het behalen van de nationale doelen die zijn afgesproken in het Klimaatakkoord met focus op Gebouwde omgeving en Elektriciteit. De RES biedt daarmee inzicht in de mogelijkheden voor regionale opwek en besparing, keuzen die gemaakt worden op basis van de verkenningen, verdeling van bronnen (voor warmte) en de consequenties voor de energie-infrastructuur.

De RES vormt een bouwsteen voor het omgevingsbeleid van gemeenten, provincies en Rijk, waarin integrale besluitvorming over de fysieke leefomgeving plaatsvindt. Daarmee ontstaat voor bedrijven en burgers zekerheid voor het doen van investeringen.

Het proces om tot een RES te komen wordt zowel top down als bottom up beïnvloed. Top down is de nationale opgave geformuleerd. Bottom up lopen er al veel initiatieven bij inwoners en bedrijven in de regio. Er zijn immers al veel regio's die zich hebben verenigd en er wordt al hard gewerkt, zowel aan de doelen van het

huidige Energieakkoord (waaronder de 6000 MW wind op land en zonne-energie) als aan regionale plannen om de gemeentelijke, provinciale en landelijke doelen voor 2030 en/of 2050 te realiseren.

Drentse RES

Maart jl. hebben Gedeputeerde Staten in een brief aan waterschappen en gemeenten in Drenthe een brief gestuurd over de Drentse aanpak van de RES. GS schrijven in deze brief dat zij met de 12 Drentse gemeenten en 4 Drentse waterschappen een RES voor Drenthe opstellen. Daarmee is Drenthe één van de 30 regio's in Nederland die een RES gaan opstellen. In het voorjaar zijn ambtenaren van de 17 overheden gestart met het vormgeven van deze samenwerking en het maken van afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en de vormgeving van het proces. Daarin is de behoefte ontstaan om het proces formeel een start te geven met de bestuurlijke ondertekening van een intentieverklaring.

Doel en functie intentieverklaring

Het doel van de intentieverklaring is dat provincie, waterschappen en gemeenten vanuit een gezamenlijke opdrachtgeverschap, de intentie uitspreken om voor de invulling van een Regionale Energiestrategie (RES) te gaan samenwerken in een regio die overeenkomt met provincie Drenthe. Met ondertekening van de verklaring spreken partijen naar elkaar uit gezamenlijk en in gelijkwaardigheid dit proces te doorlopen. Iedere partij draagt vanuit de eigen rol en expertise bij aan het tot stand brengen van de Drentse RES en stelt daarvoor tijd, menskracht (ambtelijk en bestuurlijk) en middelen vrij.

Een belangrijke doelstelling daarbij is om de samenleving en stakeholders goed te betrekken bij het opstellen van de plannen en het besluitvormingstraject rond de Drentse RES. Partijen verplichten zich om zich daarvoor in te zetten via een Drentse aanpak. Hiervoor wordt een samenwerkingsorganisatie opgericht.

In de intentieverklaring staan, naast overwegingen voor een regionale samenwerking, procesafspraken en afspraken over rolverdeling en samenwerking, de aard van de intentieverklaring en de geldigheid.

4. Argumenten

1.1 De opgave overstijgt gemeentegrenzen

De opgaven voor elektriciteit en gebouwde omgeving gaan vaak gepaard met een ruimtevraag of verandering van de ruimte. Er zijn meer maatschappelijke opgaven die ruimte vragen, en de ruimte in Nederland is veelal al bestemd. De gemeentelijke schaal is soms te klein voor de energie- en klimaatoplossingen en er zijn afstemmingsvragen tussen gemeenten. Dit geldt onder andere voor de infrastructuur voor zowel elektriciteit als warmte. Het regionale schaalniveau is een praktisch niveau om tot integrale afwegingen en oplossingen te komen.

1.2 Lokaal/regionaal draagvlak en eigenaarschap

Zonder gedragen regionale keuzen is het lastig om de doelstellingen van het klimaatakkoord uit te gaan voeren op decentraal niveau. Voor de uitvoering van maatregelen voor energie-opwek, en besparing is lokaal/regionaal draagvlak nodig én eigenaarschap in de uitvoering. De RES helpt bij het organiseren van het speelveld met publieke, private en maatschappelijke partijen.

1.3 Voldoende capaciteit en slagkracht

Niet alle gemeenten beschikken over voldoende kennis, capaciteit en bestuurlijke slagkracht voor de klimaat- en energieopgave. De RES draagt bij aan het bundelen van kennis, capaciteit en bestuurlijke slagkracht.

1.4 Heft in eigen hand

De regio krijgt de kans om zelf invulling te geven aan een bod richting het rijk. We moeten voorkomen dat de opgave voor Drenthe volledig in Den Haag bepaald wordt. Om tot een goed bod te komen is het nodig de handen ineen te slaan, niet af te wachten en vroegtijdig te starten met het proces naar de Startnotitie RES en vervolgens de Drentse energiestrategie.

5. Kanttekeningen

1. Escalatiemodel

Als we als gemeente niet meedoen aan de Regionale Energiestrategie (RES), zal de centrale overheid de opgave over de regio uitrollen en zelf invulling geven aan de plannen. Dan zijn we geen gesprekspartner meer en vrezen we de uitrol van grote energieprojecten zonder enig draagvlak op ons grondgebied.

6. Advies

Financiën	Ja ☒	Nee ☐
Financieel en personeel zal meer helderheid gegeven worden bij de ondertekening van de startnotitie begin 2019. In de begroting zijn bedragen voor het proces en formatie gereserveerd.		
Juridische Zaken	Ja ☒	Nee ☐
intentieverklaring is voorgelegd binnen Drents verband/provincie. Ook Juridisch zaken is akkoord.		
HRM	Ja ☐	Nee ☒
Communicatie	Ja ☒	Nee ☐
vanuit regio Drenthe een persmoment/persbericht rondom ondertekening Intentieverklaring wordt voorbereid.		
Derden	Ja ☐	Nee ☒

7. Uitvoering

We staan voor een intensief traject. De ondertekening van de Intentieverklaring markeert de eerste stap van het proces naar een Drentse RES, waarbij de vaststelling van een Startnotitie door uw raad de eerstvolgende mijlpaal is. In een overzicht ziet het er zo uit:

- September 2018: voorbereidingen, regiovorming en analyses.
- 29 november 2018: ondertekening Intentieverklaring
- December 2018 – mei 2019: Regio Drenthe gaat vooruitlopend op ondertekening Klimaatakkoord aan de slag met uitwerken van organisatievorm, de samenwerking, wat moet er gebeuren, het (landelijk) proces en hoe betrekken van de Drentse samenleving.

Het is op dit moment niet volledig helder wanneer de ondertekening van het Klimaatakkoord is. Vooral nog wordt uitgegaan van ondertekening in mei 2019.

- Mei 2019: ondertekening van het Klimaatakkoord; formele start van de ontwikkeling van regionaal gedragen RES via een door de raad vastgestelde Startnotitie door uw raad.

- November 2019 (6 maanden na ondertekening Klimaatakkoord): in alle regio's is concept-RES gereed: het 'bod' van de regio Drenthe richting het rijk voor de regionale bijdrage aan de landelijke ambities. Voor het geval deze RES bij elkaar niet optellen tot de nationaal afgesproken ambities, wordt een door de decentrale overheden ontwikkelde verdeelsystematiek toegepast, zodat mei 2020 de regionale invulling van de nationale opgave verdeeld is.
- Mei 2020: overeenstemming tussen Rijk en iedere regio over de inzet van de regio voor hernieuwbare elektriciteitsopwekking en duurzame warmteverdeling
- Vanaf Juni 2020: de uitkomsten van de RES worden in het omgevingsbeleid van betreffende overheden opgenomen

8. Bijlage(n)

- 1 Intentieverklaring Drentse RES
- 2 brief aan de raden/staten/waterschapsbesturen
- 3 leaflet
- 4 machtigingsformulier

Handtekening adviseur

.....